

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет педагогічний
Кафедра теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

КОМП'ЮТЕРНІ ІГРИ В РОБОТІ З ДІТЬМИ

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітня програма «Дошкільна освіта»

Спеціальність 012 Дошкільна освіта

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 29.08.2023 р.

м. Івано-Франківськ – 2023

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Комп'ютерні ігри в роботі з дітьми
Викладач (і)	Захарасевич Наталія Володимирівна, канд.пед.наук, доцент Матішак Маріанна Василівна, канд.пед.наук, доцент
Контактний телефон викладача	0687372044 0967124568
Е-mail викладача	nataliia.zakharasevych@pnu.edu.ua marianna.mathishak@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Індивідуальні і групові консультації, онлайн (viber, telegram, e-mail) і офлайн

2. Анотація до навчальної дисципліни

Предметом вивчення навчальної дисципліни є особливості використання в освітньому процесі ЗДО комп'ютерних ігор.

Освітній компонент «Комп'ютерні ігри в роботі з дітьми» відноситься до циклу професійної підготовки і належить до дисциплін вільного вибору студентів. Актуальність вивчення дисципліни зумовлена потребою оновлення змісту і форм освіти дітей дошкільного віку, використання інноваційних підходів в освітньому процесі ЗДО.

Зміст дисципліни охоплює теорію та практику використання інформаційних технологій в роботі з дітьми старшого дошкільного віку, ознайомлення здобувачів освіти з сучасними комп'ютерними іграми та методикою їх використання в роботі з дітьми, а також створення безпечних умов у процесі взаємодії дитини з сучасним інформаційним простором.

Міждисциплінарні зв'язки: дисципліна «Комп'ютерні ігри в роботі з дітьми» має міждисциплінарний характер, базується на теоретичних напрацюваннях і практичному досвіді таких дисциплін як «Основи наукових досліджень», «Цифрові технології в освіті», «Психологія дітей раннього і дошкільного віку», «Інноваційні технології дошкільної освіти» та ін.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Метою курсу є формування у здобувачів сучасного наукового світогляду, системи спеціальних знань та професійної компетентності майбутніх фахівців в галузі дошкільної освіти, що ґрунтується на вивченні теоретико-методичних основ використання комп'ютерних технологій у роботі з дітьми дошкільного віку, виробленні вмій та навичок упровадження та використання комп'ютерних ігор в ЗДО; формування професійної компетентності майбутнього педагога у застосуванні нових інформаційних технологій в дошкільній освіті.

Цілі навчальної дисципліни:

- сформувані у майбутніх педагогів уявлення про сучасний інформаційний простір і особливості використання інформаційних технологій в освітньому процесі ЗДО;
- ознайомити з дидактичними, психолого-педагогічними і методичними аспектами використання комп'ютерних ігор в роботі з дітьми дошкільного віку, методикою їх використання з дотриманням санітарно-гігієнічних, психологічних вимог;

- формувати навички використання сучасних онлайн-сервісів і платформ для створення дидактичних ігор за вимогами БКДО і чинних програм розвитку дітей дошкільного віку;
- розвивати інформаційно-комунікаційну компетентність майбутніх педагогів ЗДО, їх інтерес до сучасних технологій, бажання саморозвитку і самовдосконалення.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Компетентності:

КК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі дошкільної освіти з розвитку, навчання і виховання дітей раннього і дошкільного віку, що передбачає застосування загальних психолого-педагогічних теорій і фахових методик дошкільної освіти, та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

КЗ-7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

Спеціальні (фахові) компетентності:

КС-1. Здатність працювати з джерелами навчальної та наукової інформації.

КС-3. Здатність до розвитку допитливості, пізнавальної мотивації, пізнавальних дій у дітей раннього і дошкільного віку.

КС-9. Здатність до розвитку перцептивних, мнемічних процесів, різних форм мислення та свідомості в дітей раннього і дошкільного віку.

КС-18. Здатність знаходити, опрацьовувати потрібну освітню інформацію та застосовувати її в роботі з дітьми, батьками.

КС-20. Здатність до самоосвіти, саморозвитку, до безперервності в освіті для постійного поглиблення загальноосвітньої та фахової підготовки, перетворення набуття освіти в процес, який триває впродовж усього життя людини.

Професійні компетентності (за трудовою дією або групою трудових дій)

Інформаційно-комунікаційна:

Здатність орієнтуватись в інформаційному просторі

Здатність ефективно використовувати ІКТ та електронні освітні ресурси в професійній діяльності

Здатність дотримуватись правил безпечної поведінки в цифровому середовищі

Програмні результати навчання:

ПРН-01. Розуміти і визначати педагогічні умови, закономірності, принципи, мету, завдання, зміст, організаційні форми, методи і засоби, що використовуються в роботі з дітьми від народження до навчання у школі; знаходити типові ознаки і специфіку освітнього процесу і розвитку дітей раннього і дошкільного віку.

ПРН-07. Планувати освітній процес в закладах дошкільної освіти з урахуванням вікових та індивідуальних можливостей дітей раннього і дошкільного віку, дітей з особливими освітніми потребами та складати прогнози щодо його ефективності

ПРН-20 Враховувати рівні розвитку дітей при виборі методик і технологій навчання і виховання, при визначенні зони актуального розвитку дітей та створенні зони найближчого розвитку

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни	
Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	12/4
семінарські заняття / практичні / лабораторні	18/6
самостійна робота	60/80

Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
6	012 Дошкільна освіта	3	вибірковий

Тематика навчальної дисципліни			
Тема	кількість год.		
	лекції	заняття	сам. роб
Тема 1. Використання ІКТ в освітньому процесі ЗДО	2	2	10
Тема 2. Принципи, методи і засоби застосування комп'ютерних технологій в роботі з дітьми дошкільного віку.		2	10
Тема 3. Комп'ютер і комп'ютерні технології в просторі життєдіяльності сучасної дитини дошкільного віку	2	2	5
Тема 4. Різновиди комп'ютерних ігор та їх вплив на розвиток пізнавальної сфери дітей дошкільного віку	2	4	5
Тема 5. Ресурси для створення презентацій, відеороликів, вікторин для дітей дошкільного віку	2	2	5
Тема 6. Методичні рекомендації щодо організації навчання комп'ютерної грамоти дітей в дошкільному навчальному закладі		2	10
Тема 7. Інформаційно-комунікаційна компетентність педагогів ЗДО	2	2	5
Тема 8. Перспективне планування впровадження комп'ютерних ігор та інформаційних технологій в освітній процес ЗДО	2	2	10
ЗАГ.:	12	18	60

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	З урахуванням Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти в університеті https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/04/isinuvannia_nove2.pdf Максимальна оцінка – 100 балів (вага оцінок за практичні заняття – 90 балів, контрольна робота – 10 балів). Враховуються результати неформальної освіти – сертифіковані онлайн-курси, тематика яких відповідає змісту дисципліни, на освітніх платформах Coursera, Prometheus, EdEra та інших (положення ПНУ про неформальну освіту).

Вимоги до письмових робіт	Усі види письмових робіт оцінюються в 100-бальній системі, вага оцінки змінюється залежно від виду роботи. Контрольна робота є обов'язковою для всіх здобувачів денної і заочної форми навчання і проводиться у вигляді тестування в системі дистанційного навчання https://d-learn.pnu.edu.ua/. Здобувачі денної і заочної форм навчання контрольну роботу виконують під час останнього практичного заняття (оцінка за контрольну роботу макс. 100 балів, вага – 10 балів). До кожного практичного заняття пропонується підготовка в електронному або друкованому вигляді наукових повідомлень, презентацій, ментальних карт, інтерактивних ігор (на вибір здобувачів за темами, які вивчаються) (оцінка за роботу макс. 100 балів, вага оцінки – 9 балів). За змістом дисципліни рекомендовано проходження онлайн-курсів на сервісах Дія. Цифрова освіта, ЕдЕра та Прометеус. Оцінка за курс виставляється в 100-бальній системі за практичні заняття, вага оцінки – 9 балів.
Практичні заняття	Практичні заняття оцінюються за 100-бальною системою, вага оцінки за всі практичні заняття 90 балів. До практичних занять здобувачі готують презентації, ментальні карти, наукові повідомлення, інтерактивні ігри та усні відповіді за темами, які вивчаються.
Умови допуску до підсумкового контролю	Підсумкова оцінка мін. 50 балів (50%) за всі форми роботи
Підсумковий контроль	Форма контролю – залік. Форма здачі – комбінована, оцінки за практичні заняття та контрольну роботу. Максимальна оцінка з дисципліни – 100 балів.

7. Політика навчальної дисципліни

Письмові роботи: виконуються з використанням цифрових технологій та з посиланнями на джерела (з урахуванням вимог до виду роботи).

Академічна доброчесність: Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (нова редакція). <https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/09/>

Відвідування занять Лекційні заняття не відпрацьовуються, але знання лекційного матеріалу обов'язкове. Пропущені заняття здобувач відпрацьовує, індивідуально виконуючи передбачену у плані практичного заняття роботу. Для цього використовуються:

- усне опитування;
- перевірка письмових завдань;
- заслуховування і перегляд мультимедійних презентацій або представлення ментальних карт;
- перевірка виконаної, передбаченої програмою курсу самостійної роботи (сертифікати про проходження онлайн-курсів, тестування в системі дистанційного навчання).

Неформальна освіта: Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (Редакція 3) (введено в дію наказом ректора № 672 від 24.11.2022 р.)

<https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf>

8. Рекомендована література

Основна література:

1. Базовий компонент дошкільної освіти (Державний стандарт дошкільної освіти). Нова редакція. 2021. URL: https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2021/12.01/Pro_novu_redaktsiyu%20Bazovoho%20komponenta%20doshkilnoyi%20osvity.pdf
2. Бродський Ю. Б. Комп'ютери та комп'ютерні технології : навч. посіб. /Ю. Б. Бродський, К. В. Молодецька, О. Б. Борисюк, І. Ю. Гринчук. Житомир : Вид-во «Житомирський національний агроекологічний університет», 2016. 186 с.
3. Вовкодав О. В., Ліп'яніна Х. В. Сучасні інформаційні технології : навч. посібник. Тернопіль, 2017. 500 с.
4. Впровадження та поширення інформаційно-комунікаційних технологій у роботі дошкільного навчального закладу з дітьми, педагогами, батьками та громадськістю : тематичний збірник праць / упоряд.: А. А. Волосяк; за заг. редакцією Л. А. Шишолік. Рівне : РОІППО, 2015. 85 с.
5. Впровадження та поширення інформаційно-комунікаційних технологій у роботі дошкільного навчального закладу з дітьми, педагогами, батьками та громадськістю : тематичний збірник праць / упоряд.: А. А. Волосяк; за заг. редакцією Л. А. Шишолік. Рівне : РОІППО, 2015. 85 с.
6. Ємчик О.Г. Комп'ютерно-орієнтовані технології в закладі дошкільної освіти: методичні вказівки до лабораторних робіт. Луцьк: Друк-Формат, 2019. 33 с.
7. Мардарова І.К. Інформатизація дошкільної освіти: проблеми та перспективи розвитку. Науковий вісник Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К.Д. Ушинського. №5(112). 2016. С. 78-82.
8. Методичні рекомендації до оновленого базового компонента дошкільної освіти. Лист МОН № 1/9-148 від 16.03.2021 р. URL: <https://mon.gov.ua/ua/npa/shodo-metodichnih-rekomendacij-donovlenogobazovogo-komponenta-doshkilnoyi-osviti>
9. Таран І. Підготовка майбутніх фахівців дошкільної освіти до застосування інформаційно-комунікаційних технологій. URL : <https://www.sworld.com.ua/konfer26/298.pdf>
10. Цифрові технології в дошкільній освіті. Методичні рекомендації для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти факультету дошкільної освіти / Укладачі: Доценко С.О, Холтобіна О.У. Харків. Ч 1. 2022. 152 с.
11. Цифрові технології в дошкільній освіті. Методичні рекомендації для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти факультету дошкільної освіти / Укладачі: Доценко С.О, Холтобіна О.У. Харків. Ч 1. 2022. 152 с.
12. Швачич Г. Г., Толстой В. В., Петречук Л. М., Іващенко Ю. С., Гуляєва О. А., Соколенко О. В. Сучасні інформаційно-комунікаційні технології : навчальний посібник. Дніпро : НМетАУ, 2017. 230 с.

Додаткова література

13. Андрущенко Т. К., Лохвицька Л. В., Руденко Ю. А., Дудник Н. А. Використання ІКТ для формування здоров'язбережувальної компетентності старших дошкільників. Інформаційні технології і засоби навчання, 2021, Том 81, №1. С.15-35
14. Беленька Г. В. Формування професійної компетентності сучасного вихователя дошкільного навчального закладу : монографія. Київ : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2011. 320 с.
15. Борак Н.А., Маркова О.С. Підвищення якості освітньо – виховного процесу в дошкільному навчальному закладі засобами ІКТ. Навчально-методичний посібник / Н.А. Борак - Вінниця, 2015. 114 с.
16. Добровольська Л. Проблеми використання інформаційних технологій у системі дошкільної освіти. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/233567905.pdf>
17. Концепція цифрової трансформації освіти та науки. URL : <https://mon.gov.ua/ua/news/koncepciya-cifrovoyi-transformaciyi-osviti-i-nauki-mon-zaproshuye-dogromadskogo-obgovorennya>
18. Лисенко Н., Лисенко О., Матішак М. Компетентнісний підхід у сучасній парадигмі професійної підготовки майбутніх вихователів ЗДО. *Інноваційна педагогіка*. Випуск 63. Том 2. 2023. С.74-78.DOI: <https://doi.org/10.32782/2663-6085/2023/63.2.14>

19. Мардарова І., Баранова В. Підготовка майбутніх вихователів до розвитку мовлення дошкільників засобами ІКТ. Науковий вісник МНУ ім. В. О. Сухомлинського. Педагогічні науки. 2019. № 1(64). С. 161-166.
20. Матвеева Н., Матішак М. Формування демократичних цінностей майбутніх педагогів: практико-орієнтований підхід. *Професіоналізм педагога: теоретичні й методичні аспекти. Наукове електронне видання*. Випуск 14. Частина 2. Слов'янськ, 2021. С.24-34.
21. Назаренко Г., Андрущенко Т. Інформаційно-комунікаційні технології як інструмент підвищення якості дошкільної освіти. Інформаційні технології і засоби навчання, 2019, Том 69, №1. С.21-36
22. Ночвінова О. Комп'ютер для дошкільників: забаганка чи потреба часу? Вихователь-методист дошкільного закладу. №12 грудень 2017. С.
23. Освітня програма «Впевнений старт» для дітей старшого дошкільного віку / [Н. В. Гавриш, Т. В. Панасюк, Т. О. Піроженко, О. С. Рогозянський, О. Ю. Хартман, А. С. Шевчук]; За заг. наук. ред. Т. О. Піроженко. К. : Українська академія дитинства, 2017. 80 с.
24. Програма освіти дітей раннього та дошкільного віку «Освіта і піклування / Education & Care» / В.А. Воронов, К.В. Ковальчук, Н.В. Піканова, О.Д. Рейпольська, С.О. Сисоєва, К.Ю. Станкевич. Київ: ФОП В.Б. Ференець, 2021. 130 с.

Інтернет-ресурси:

Програми розвитку дітей. Міністерство освіти та науки України. URL : <https://mon.gov.ua/ua/osvita/doshkilna-osvita/programi-rozvitku-ditej>

Дія. Цифрова освіта. <https://osvita.diia.gov.ua/>

Розвиток дитини. Генератори завдань. <https://childdevelop.com.ua/generator/>

Веб-сервіси для створення інтелект-карт:

- Coogole – www.coggle.it
- Xmind – www.xmind.net
- MindMeister – www.mindmeister.com
- Popplet – <http://popplet.com/>

Веб-сервіси для створення вікторин та дидактичних онлайн-ігор.

- <https://learningapps.org/>
- <https://wordwall.net/uk>

Наукова бібліотека ПНУ. URL: <http://lib.pnu.edu.ua/>

Викладач:

ЗАХАРАСЕВИЧ Наталія Володимирівна, доцентка кафедри теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти

МАТІШАК Маріанна Василівна, доцентка кафедри теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти